

PYHÄJOEN KUUULUMISET

LAUANTAI 25.5.2013 - VIIKKO 21

PYHÄJOEN LUKION TUOTTAMA JOUKKOJULKAISU

Ylioppilaan äidin tunnelmia

Marja Haatajan kuopus Harri pääsee ylioppilaaksi ensi lauantaina: "Kun kuopus päättää koulunkäynnin, on sellainen viimeinen pulla uunista ulos-tunnelma. Pienoinen helpotuksen tunne, kun 22-vuotinen ura koululaisten äitinä on takana. Vaikkakin sekä Pyhäjoen peruskoulun että lukion opettajat ja muu henkilökunta ovat hoitaneet hommansa niin loistavasti, ettei lasten koulunkäyntiin sinänsä ole tarvinnut liikaa sotkeentua."

Mutta päällimmäinen tunne Marjalla on kuitenkin haikeus: "Tämä tietää aika suurta elämänmuutosta, kun kohta meitä on enää kaksi asustamassa tätä taloa."

Hän on iloinen, että lapset ovat käyneet lukion ja nimenomaan Pyhäjoen pienen lukion, jossa jokainen oppilas voi saada hienon henkilökohtaisen käsittelyn.

Vaikka ylioppilastutkinto ei johtaisikaan korkeakouluopintoihin ja akateemiseen ammattiin, eivät lukion opit varmasti mene hukkaan: "Paljon tietoa maailmasta ja ihmisistä, kielitaitoa, taitoa puhua ja kirjoittaa - näitä tarvitaan elämässä."

Oman lukioaikansa Oulun Toppilan lukiossa Marja muistaa hienona aikana: "Oikeastaan mitään ikäviä muistoja ei ole vai olenkohan ne tähän mennessä unohtanut. Omasta ylioppilasjuhlastani on 35 vuotta. Kaikkein paras ylioppilaslahjani oli, kun lakkiaispäivän iltapirskeissä

Marja Haataja pääsi ylioppilaaksi 35 vuotta sitten.

tapasin lasteni isän. Vietämme 30-vuotishääpäivää tänä kesänä."

Onnea ja iloa ylioppilaille

Ylioppilasjuhlaa vietetään Haatajan perheessä perinteiseen tapaan. Kauempanakin asuvia sukulaisia ja ystäviä saapuu, ja se aiheuttaa pieniä majoitusjärjestelyjä. Tarvitaan paljon ruokaa, juomaa ja herkkuja: "Toivoisin, että juhlapäivänä meillä esitettäisiin elävää musiikkia."

Uusille ylioppilaille Marja toivottaa paljon onnea ja iloa hienosta saavutuksesta: "Voitte olla juhlapäivänänne hyvästä syystä ylpeitä. Ja olen varma, että tulette vielä muistamaan Pyhäjoen lukiota kiitollisuudella. Sen käyminen on ollut teille ihan etuoikeus."

TERVETULOA SAAREN KOULUN
ALALUOKKIEN KEVÄTJUHLAAN

TAIKURIN KANSSA
MAAILMALLA

LIIKUNTAHALLILLE
TI 28.5. KLO 18.30

Pyhäjoen lukion ylioppilasjuhlan ohjelma

1. kesäkuuta 2013 klo 12.00

ALKUSOITTO

Jules Massenet:
Méditation oopperasta Thais
Inka Pisilä, viulu
Sari Pahkala, piano

MUSIIKKIA

Perillä, säv. & san. Pekka Rautio
House Band

TAITEILIJOIDEN AJATUKSIA ROOMASTA

"Mutta vaikka ois onni vain laina, niin meil olis aina Rooma"

Jemina Bäckman, Ella Eno, Jarkko Impola, Essi Kestilä, Toni Kolppanen, Marleena Maliniemi, Anni Mattila, Anna Martinmäki, Meri-Tuuli Pahkala ja Jenni Pietilä

MUSIIKKIA

Rooma, säv. & san. Edu Kettunen
House Band

RIEMUYLIOPPILAAN PUHEENVUORO

Diplomi-insinööri Esko Perälä

MUSIIKKIA

Jotain kaunista ja hyvää, säv. & san. Minna Saarinen
Oona Muurinen, laulu
Tiia Keskitalo, viulu
Inka Pisilä, viulu
Sonja Seppä, viulu
Vilma Kunnasmäki, sello

REHTORIN PUHE

rehtori Antero Tervonen

YLIOPPILASTODISTUSTEN JAKO JA YLIOPPILAAXI JULISTAMINEN

rehtori Antero Tervonen ja ryhmänohjaaja Sari Rintamäki

GAUDEAMUS IGITUR

Ylioppilaat ja juhlakansa (seisten)
säestys House Band

YLIOPPILAAN PUHE

Ylioppilas Andreas Malinen

STIPENDIEN JAKO

Äidinkielen ja kirjallisuuden lehtori Sari Rintamäki

SUVIVIRSI

säestys House Band (seisten)

YLIOPPILAIDEN KUKITUS JA VALOKUVAUS

Valokuvaaja Malviina Impola

YLIOPPILAIDEN KÄYNTI SANKARIHAUDOILLA

Ylioppilaan tervehdys Ville Keskitalo

HOUSE BAND

Anna Kronqvist, laulu
Henna Pihlajamaa, laulu
Leena Lindelä, koskettimet ja laulu
Matias Koskela, basso
Eemeli Anttila, kitara
Vikke Tirola, rummut ja kitara
Sari Pahkala, koskettimet ja percussiot

YLIOPPILAIDEN HARJOITUKSET monitoimitalolla
perjantaina 31. toukokuuta klo 18. Ylioppilaslakki mukaan

*Tervetuloa lakkiaisiini
lauantaina 1.6. kello 15:00*

Jyri Salmela

*Ystävät ja sukulaiset
tervetuloa lakkiaiskahville Kannikkoon
la 1.6. klo 15 alkaen.*

Lari Tiirinki

*Tervetuloa juhlistamaan valkolakkiani
la 1.6. klo 15 jälkeen.*

Piia Haapakoski

*Tervetuloa ylioppilasjuhliini
lauantaina 1.6.
klo 15 alkaen!*

Johanna Pelttari

*Tervetuloa lakkiaiskahville
lauantaina 1.6. kello 14 jälkeen*

Elina Sarkkinen

*Tervetuloa ylioppilasjuhliini
la 1.6. klo 14:00 alkaen.*

Heikki Silvola

*Tervetuloa Andreaksen lakkiaisiin
1.6. alkaen kello 15*

Solveig & Jukka Malinen

*Tervetuloa
lakkiaiskahville
lauantaina 1.6. kello
15 alkaen!*

Hari Haataja

*Tervetuloa lakkiaisiini
lauantaina 1.6. kello 15 alkaen!*

Marttalantie 28B, Parhalahti

Jenna Karsikko

*Tervetuloa lakkiaiskahville
la 1.6. klo 14 alkaen*

Lukkarinen Kaisu

*Tervetuloa
ylioppilasjuhliini
kotiimme la 1.6. alkaen klo 15*

Mirella Ohvo

*Tervetuloa ylioppilasjuhliini
Huhtalantielle lauantaina 1.6. klo
15.00 alkaen.*

*Terveisin ylioppilas
Kimmo Haapakoski*

*Tervetuloa ylioppilas-
juhliini 1.6. klo 15 jälkeen!*

Maria Seppä

*Tervetuloa ylioppilasjuhliini.
Juhlin valkolakkia lauantaina 1.6.
kello 15:00 alkaen
osoitteessa Harmintie 37*

Ville Kesitalo

*Tervetuloa lakkiaisjuhliini
Raahen teatterille
(Koulukatu 13) lauantaina
1. kesäkuuta klo 15*

Anna Ruotsalainen

*Tervetuloa juhlistamaan valkolakkiani
lauantaina 1.6. klo 15 alkaen!*

Anniina Junnikkala

Tervetuloa ylioppilasjuhliini la 1.6. klo 14 alkaen!

*Juhlimme mummulassa,
osoitteessa Ruukintie 28.*

Jenny Kajjalainen

*Tervetuloa juhlimaan
valkolakkiani lauantaina 1.6.
klo 15 alkaen.*

Isabella Parhaniemi

*Tervetuloa lakkiaiskahville
la 1.6. klo 15 jälkeen*

Tiia-Riikka Anttila

*Tervetuloa lakkiaiskahville
kotiimme la 1.6. klo 15 jälkeen!*

Matias Hirvikoski

*Tervetuloa juhlimaan valkolakkiani
lauantaina 1.6. klo 15 alkaen!*

Elisa Martin

Ps. 91:11-12

HÄN ANTAA ENKEILEILLEN
KÄSKYN VARJELLA SINUA,
MISSÄ IKINÄ KULJET, JA HE
KANTAVAT SINUA KÄSILLÄÄN,
ETTET LOUKKAA JALKAASI KIVEEN.

YHTEISVASTUU

Metallit kiertoon!

Nyt porukalla kevätsiivousta tekemään! Autotallin raivaus on hyvä aloittaa vaikka viemälä tarpeettomat metalliromut kierrätykseen. Annalankaalla Parmaco Production Oy:n hallin pihalla (Annalantie 15-17) on sininen vaihtolava, minne mahtuvat isommatkin romut. Kierrättämällä kaikki hyödyntämiskelpoinen metalli, säästetään uusiutumattomia luonnonvaroja ja vältetään kivi- ja rikastamatoiminnasta aiheutuvia ympäristöhaittoja. Kierrätys säästää energiaa neitseellisen raaka-aineen käyttöön verrattuna teräs- ja tinapeltipakkausten valmistuksessa 75 % ja alumiinipakkausissa 95

%. Nykyään jokaisessa metallipakkauksessa on yli neljännes kierrätettyä materiaalia. Lisäksi terästeollisuus käyttää suuret määrät rautaromua raaka-aineena.

Metalliromun keräykseen saa laittaa

- polkupyörät
  - huonekalujen metalliosat
  - metalliputket ja -kaapelit
  - puulämmitteiset kiukaat
  - metalliset koneet ja laitteet, joista on poistettu polttoaineet ja öljyt
  - puhtaat ja avonaiset tynnyrit
  - pellit ja räystäskourut.
- Metallinkeräykseen ei saa laittaa

- ongelmajätettä, kuten akkuja (akut voi toimittaa suoraan Rannikon Auto ja varaosaan)
- maalipurkkeja, joissa on maalia
- sähkö- ja elektroniikkaromua, kuten pesukoneita, sähköliesiä, kylmälaitteita, televisioita ja tietokoneita.

Lavaa voi täyttää toukokuun loppuun asti, ja romumetallista saatavat tulot jäävät paikallisen partiolippukunnan **Hanhikiven Kiertäjien** käyttöön. Isomat erät voidaan noutaa kotoa (puh: 0503227705)!

Vanhat ajoneuvot ja melojat kohtaavat kesäkuussa

Pyhäjoelta löytyy paljon vanhoja ja jo museoiikään ehtineitä, mutta edelleen käytössä olevia traktoreita, mopoja, moottoripyöriä, polkupyöriä, autoja jne.

Antero Sunin ideasta on virinnyt ajatus koota vanhat kulkupelit yhteen sunnuntaina 16. kesäkuuta klo 14-16. Koontumapaikka on Saaren penkka lähellä isoa

valomainostaulua.

Pyhäjoki-melonta päättyy samana päivänä klo 15.00 juuri tuonne Saaren penkalle.

Paikalla on tänä vuonna myös Joki-Kiekon buffetti.

Yleisöllä on nyt mahdollisuus kannustaa sekä meloimia että tutkailla näitä vanhoja ajoneuvoja.

Mikäli Sinulta löytyy vanha kulkupeli ja haluat olla mukana

ideoimassa tapahtumaa, niin soita Anterolle

puh. 040 5578590.

Vanhat ajoneuvot siirtyvät saaren penkalta Kielosaareen, missä on Vanhojen Harppujen konsertti klo 16.00.

Konserttiin on vapaa pääsy, mutta buffetti on maksullinen. Tervetuloa

PYHÄJOEN KUNTA

YMPÄRISTÖLUPAPÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTO

Pyhäjoen kunnan ympäristölupaviranomainen on tehnyt ympäristölupapäätöksen WPD Mäkikankaan Tuulipuisto Oy:n hakemalle yhdentoista (11 kpl) sähköntuottoon tarkoitettua tuulivoimalan toiminnalle Pyhäjoen kunnan Yppärin kylän tiloille Karjaluo RN:o 10:84 (2 kpl), Hakkio RN:o 10:108 (4 kpl), Pikkupörkkä RN:o 10:167 (1 kpl) ja Greus RN:o 20:46 (4 kpl) Mäkikankaan alueella.

Päätös on annettu julkipanon jälkeen 21.5.2013. Lupapäätös ja siihen liittyvät asiakirjat ovat nähtävänä 21.5. - 24.6.2013 välisen ajan Pyhäjoen kunnanvirastolla osoitteessa Kuntatie 1, 86100 Pyhäjoki. Jäljennökset päätöksestä ovat nähtävänä saman ajan myös Raahen kaupungin teknisessä palvelukeskuksessa osoitteessa Ruskatie 1, 92140 Pattijoki.

PYHÄJOKI

Kuntatie 1, Postilokero 6, 86101 Pyhäjoki
Puhelin: 040 359 6000, Faksi: (08) 439 0266
www.pyhajoki.fi

PYHÄJOELLA TIIRON SUVANNOLLA
SU 16.6. KLO 14.00 - 16.00

Ajoneuvoharrastajat ja Pyhäjokimelajat

ILTA SINULLE,

kun elämäsi on muuttunut läheisen kuoleman vuoksi ja kuolemasta on kulunut 2 kk-2 vuotta. Aihetta pohjustamassa sairaalapastori Marja-Liisa Matala.

Lämpimästi tervetuloa seurakuntatalolle 4.6 klo 18 toivottavat Mirja Hirvikoski ja Eliisa Ollonen.

" Hän joka on ollut sinulle rakas ei koskaan kuole sydämestäsi. Niin kauan kuin elät kannat hänen siunaavaa läsnäoloaan itsessäsi." A.Porio

Pyhäjoen palveluhakemisto

PYHÄJOEN TAKSI
0600 30009
puhelun hinta 1,16 € + 0,5 € / min + pvm

KELAn korvaamat matkat
0100 86 500
puhelun hinta 1,16 € + pvm

PYYDÄ KOTIKUNTASI TAKSIA!

RANNIKON AUTO JA VARAOSA OY
Vihannintie 8, 86100 Pyhäjoki

OSTAMME JA OTAMME VASTAAN
ROMUAUTOJA YM. METALLIROMUA
ISOIMMAT ERÄT NOUDAMME NOSTURIAUTOLLA

MYYTÄVÄNÄ RST-PUTKIA esim. 40 - 140 mm

LISÄTIETOJA AVOINNA MA - PE 8 - 17
0400 189 018 08 - 434 333 rannikon.varaosa@yritysnet.com

KALLIOMURSKEET
KULJETUSLIIKE T. KUMPULA

040-503 3999

PYÖRÄKONETYÖT
RAKENNUSHEIKKA
RUOKAMULTA
PYHÄJOELTA

morenia
www.morenia.fi

PYHÄJOEN HAUTAUSPALVELU
Vanhatie 31 Puh. 437 250
Tuula Törmäkangas 040 507 8367

- * Arkut ja kuljetukset
- * Kukkalaitteet ja adressit
- * Hautakivet
- * Kukat kaikkiin juhliin

MARKET

KAUPPIAS HOITAA HOMMAN

Palvelemme joka päivä klo 21 asti!

ark. 8-21 la 8-21 su 12-21

EVÄSKONTTI Vanhatie 44, 86100 Pyhäjoki, Puh. 433186

Pyhäjoen Kauneus- ja jalkahoitola
Vanhatie 31 86100 Pyhäjoki
puh:050-4919321

Kosmetologiset hoidot
Jalkahoidot
Jalkojen vyöhyketerapeuttinen hieronta
Hot Stone terapia

RAKENNUS IMPOLA OY
0445001292 www.rakennusimpola.com

KAIPAAKO KOTINNE REMONTTIA? TOTEUTAMME SEN PUOLESTANNE

- KATTOMUUTOKSET JA REMONTIT
- LAAJENNUKSET
- KYLPUHUONE YM. REMONTIT
- VTT:N SERTIFIKAATTI

Liikenne Grekula
Tilausajot 16, 19 -ja 48 paikkaisilla busseilla

Soita ja pyydä tarjous!
0400 589 036 / Toni Grekula

VOYHYKETERAPIA AURINKOINEN
www.voyhyketerapia-aurinkoinen.com
Kokonaisvaltaista Hyvinvointia!

- Touch for Health
- Moderni- ja psykologinen vyöhyketerapia
- Imukuppihieronta
- Intialainen päähieronta
- Aloe Vera tuotteita terveyden ylläpitämiseen

Anu Holopainen
dipl. moderni vyöhyketerapeutti, mielenterveysohittaja
Pirttikoski, Pyhäjoki
P. 044 080 4646

PARTURI-KAMPAAMO EIJÄ

Sortintie 29, Parhalahti
Puh. 050 5527 005

Palvelemme maanantaisin ilman ajanvarausta. Ti-la sopimuksen mukaan. Tervetuloa!

LVI-ASENNUKSET / TARVIKKEET HAKELÄMPÖKESKUKSET

- maalämpöjärjestelmät
- uudisrakennukset
- saneerauskohteet

ÖLJYPOLTINHUOLTO T. PYHÄLÄ
PYHÄJOKI, puh. 0400 431 426, (08) 433 941

OPTIKKO PYHÄJOKI

Optikko- ja silmä lääkäripalvelut
Avoinna perjantaisin klo 10 - 17

Varaa aikasi puh. 040 83 69 728
Optikko Vesa Rödlin

RTV-huolto
Tmi Kari Kivimäki
0400 181785

Antenniasennukset ja antennitarvikkeet

Pyhäjoen Apteekki
Avoinna ma-pe 9.00-17.00
la 10.00-14.00
Vanhatie 44, 86100 Pyhäjoki
Puh. (08) 4340 500

Merijärven sivuapteekki
Avoinna ma-pe 9.30-16.30
Vanhatie 8, 86220 Merijärvi
Puh. (08) 477 220

SÄHKÖPALVELU
Anttila Oy

Sähköasennukset - Sähkösuunnitelmat
Antenniasennukset

Puh. (08) 433 087
0400 586 441

Viirretjärventie 7
86170 YPPÄRI

Saneeraus - Uudisrakennus - Öljypoltinhuolto

Pyhäjoen LVI-Tarvike
puh.040-548 8410

JUMPPA- JUSSIN FYSIOTERAPIA

FT: Vesa Mikkonen
Satu Mikkonen
puh 433 921, Kuntatie 4,
86100 Pyhäjoki

LähiTapiola Pohjoinen
Vanhatie 48 L 12, 86100 Pyhäjoki
puhelin 433 285

Palvelemme
ma - pe 9.00 - 16.30

LÄHITAPIOLA
VAKUUTUKSET • PANKKI • SUIJOITUKSET

Pasturi-kampaamo
Johannan Hiuspalvelu

Avoinna: TI - PE 10 - 17
LA 8 - 13
Puh. 08 433750
www.johannanhiuspalvelu.fi

PARTURI-KAMPAAMO TANJA

Puh. 433 280, Kuntatie 4
Avoinna:
ti - la klo 10 alkaen

Tanja & Sirpa
Sirpalta myös meikkaukset ja hiusten pidennykset

LVI as. Timo Haikola

Suunnitelmat Asennukset
Tarvikkeet Huollot

Luotettavasti ja vahvalla ammattitaidolla!
Puh: 044 0 385064

ROOMIA

Pyhäjoen lukion opintomatka Italiassa 17. - 25.2.2013

Mukana opintomatalla Italiassa:

Bäckman Jemina
Eno Ella-Kirsikka
Helaakoski Anna
Impola Malviina
Impola Ismo

Juuso Johanna
Keskitalo Janette
Kestilä Essi
Kolppanen Toni
Kylmä Oona

Malinen Samuel
Maliniemi Marleena
Martinmäki Anna
Möttönen Reetta
Ohvo Viivi

Pahkala Meri-Tuuli
Pakkanen Sofia
Pietilä Jenni
Tiikkaja Riia
Viirret Hinni

Sari Rintamäki
Paul Keski-Panula

Ciao Bella!

MALVIINA IMPOLA

Vuosi 2012 oli meille kakkoille vilkasta aikaa. Messujen suunnittelu ja järjestäminen aloitettiin jo varhain keväällä. Messujen aikana opimme kunnioittamaan toistemme mielipiteitä ja toimimaan yhdessä yhteisen projektin myötä.

Messujen jälkeen kaikille jäi tyhjä olo. Mitä nyt sitten tehtiisiin?

Onneksi Wanhojen tanssit antoivat taas suurimmalle osalle porukasta lisäpotkua. Koko vuosi huipentui, ja messujen työ palkittiin viimein tänä keväänä järjestettyyn leirikouluun Italiassa.

Tanssien Italiaan

Matka alkoi hiukan väsyneissä tunnelmissa heti Wanhojen tanssien jälkeen, mutta olimme kuitenkin odottavaisella mielellä. Joillekin tämä reissu oli ensimmäinen ulkomaanmatka.

Helsingistä lensimme ensin Riikaan ja sieltä Milanoon. Oli jännittävää seurata, kuinka maisemat vaihtuivat Suomen pakkashangista hiukan jo viihertäviin peltoihin. Milanosta matka jatkui vielä junalla kohti Pesaroa, jossa oli määrä viettää

muutama päivä Comenius -juttujen parissa.

Pieni Pesaro oli todella kaunis ja vanhanaikainen kaupunki. Hotellimme sijaitsi kaupungin laidalla, ihan lähellä kirkkaan sinisen meren rantaa. Pesaro oli aivan ihana ja lämminhenkinen kaupunki. Erityisesti mieleen jäivät pienten kahviloiden ystävälliset myyjät, jotka tekivät meille mitä parhaimmat italialaiset leivät, kaakaot ja kahvit. Italialainen jätelö on muuten aivan suussa sulavan ihanaa!

Pesarossa osa porukasta osallistui Comenius -projektiin paikallisella koululla. Koulu oli iso. Ollisimme varmasti eksyneet sen pitkille ja mutkaisille käytävillä, jos olisimme liikkuneet yksin. Oppilaat olivat järjestäneet meille monenlaisia ohjelmia: niin laulua, soittoa kuin paikallista ruokaa.

Kaikki tiet vievät Roomaan

Pesarosta suuntasimme viimein junalla Roomaan. Rooman hotellimme sijaitsi suurkaupungin laidalla, ratikka- ja metromatkojen päässä keskustasta. Roomassa pääsimme tutustumaan kaupunkiin ja sen

nähtävyyksiin niin itsenäisesti kuin opettajien kanssa. Näimme kuuluisimmat nähtävyydet, kuten Colosseumin, Vatikaanin, valtavia kirkkoja ja rakennuksia ja mielettömällä patsailla ja veistoksilla koristeltuja suihkulahteita.

Oli jännittävää ajatella, että näillä samaisilla vanhoilla kaduilla on joskus mahdollisesti astellut vanhoja keisareita tai sotilaita. Roomassa pääsimme myös kokemaan jalkapallon huumaa.

Oma koti kullan kallis

Roomassa vietimme kaikkiaan viikon. Olimme valmistautuneet reissuun erilaisten tehtävien avulla jo kotona Suomessa. Nähtävyyksipaikoilla pidimme toisillemme pienet esitelmät paikasta ja opastimme omien tietojemme mukaan. Toimimme samalla opettajina, oppilaina ja myös toimittajina.

Pieniltä kärhämillä kaveriporukassa ei välttytty, olimmehan kaikki jo aika väsyneitä. Koti-ikävä tuntui monista ylitystäsemättömältä varsinkin rankkasateiden aikana. Kun Roomassa satoi ja tuuli, kastumiselta ei todellakaan voinut

välttyä. Onneksi kaduilla myytiin enemmän tai vähemmän uusia ja ehjiä sateenvarjoja.

Huumoria matkaltamme ei kuitenkaan puuttunut, onhan luokkamme täynnä mitä parhaimpia huuliveikkoja. Myös matkalla mukana olleista opettajista, **Sarista** ja **Paulista**, paljastui aivan uusia puolia.

Rahaa meillä todellakin pailoi, enimmäkseen ruokaan ja juomaan, vaikka Italiassa olikin paljon halvempaa kuin Suomessa. Pesarossa jopa hieman järkytyimme, kuinka halvalla olisi saanut upeita kenkiä ja vaatteita.

Vaikka matkamme oli välillä vähän hermoja koetteleva, jäivät meille siitä loistavat muistot. Messujen myötä luokkamme lähenyi huomattavasti, ja monet ystäväystyivät entisestään. Yhteinen ulkomaanmatka lähensi meitä taas lisää. Se oli loistava palkinto messutyöstä ja antoi lisävirtaa kylmään talveen. Ehkä nyt jaksamme aloittaa seuraavan urakan, eli kirjoitukset, kun ajatteleme Pesaron pientä kantakahvilaamme, Rooman jätelöitä tai saksalaisten laulua espanjalaisilla portailla.

Wihuri -stipendiaatin elämää Roomassa

TONI KOLPPANEN

Nuorena lukiolaisena tutkija **Riikka Ala-Risku** oli opintomatalla Roomassa. Tarkoituksena oli vierailulla Villa Lantessa eli Suomen Rooma-instituutissa. Hän ei kuitenkaan päässyt tutustumaan paikkaan. Tämä jäi painamaan hänen mieltään. Myöhemmin nuori nainen alkoi opiskella latinaa matkan inspiroimana.

Nyt Riikka Ala-Risku asuu Roomassa, Villa Lantessa ja työstää parhaillaan väitöskirjaa. Hänen aiheenaan on "Monikielisyys italiansuomalaisessa kertomakirjallisuudessa". Hän on saanut Wihuri-säätiön apurahan vuodeksi väitöskirjan tekemistä varten.

Ala-Risku on asunut Italiassa jo muutaman vuoden ja sopeutunut italialaiseen kulttuuriin erittäin hyvin. Villa Lantessa vallitsee yhteisöllisyyden tunne, sillä hän saa vertaistukea sekä apua muilta kollegoiltaan: "Tuki on erittäin yleistä tutkijoiden keskuudessa."

Ala-Risku on tehnyt tutkimusta syksystä 2008. Nyt hänen työnsä on jo loppuvaiheessa (ei kuitenkaan loppumetreillä), mutta tekemistä on vielä: "Tavoitteenani on valmistua kesään 2014 mennessä."

Aiheensa "Monikielisyys italiansuomalaisessa kertomakirjallisuudessa" hän valitsi siksi, että on kiinnostunut sosiolingvistiikasta ja monikielisydestä yhteiskunnassa: "Italian tapauksessa se tarkoittaa erittäin

laajaa murteiden ja vähemmistökielten kirjoja italian rinnalla. On mielenkiintoista tutkia sitä, miten murteet ovat säilyneet elinvoimaisina yhtäältä italian yhtenäistävistä vaikutuksista ja toisaalta globalisaation kielen englannin vaikutuksesta huolimatta. Siksi tutkin jo pro gradu -työssäni sisilialaisen kirjailijan Andrea Camillerin tapaa käyttää murretta italian rinnalla teoksissaan. Väitöskirja laajentaa tutkimuksen 9 muuhun eri murretta käyttävään kirjailijaan eli on näin luonteva jatko jo tekemälleni tutkimukselle."

Väitöskirjaa tekemässä

Riikka Ala-Risku tekee väitöskirjaa itsenäisesti eikä siis tutkimusryhmän osana: "Minulla on kaksi virallista ohjaajaa Helsingissä. Heidän lisäksi olen saanut paljon kommentteja, tekstin kehittämisehdotuksia ja kirjallisuuskäsitteitä eri professorilta Pisan yliopistossa, jossa olen ollut kahteen otteeseen vaihdossa sekä oman alani tutkijoilta esitellessäni tutkimustani konferenssien yhteydessä Suomessa ja ulkomailla."

Itse lähdeotokset eli analysoitavat romaanit hän sai helposti kirjakaupoista, koska ne ovat verrattain uusia: "Sen sijaan tutkimuskirjallisuutta olen kerännyt ennen kaikkea Pisan yliopiston, Pisan Scuola Normale-yliopiston ja Santiago de Compostelan yliopiston kirjastoissa opiskelijavaihdossa ollessani."

Päivittäin väitöskirjan teke-

misen kuulu kahdeksan tuntia: "Kuitenkin päivät saattavat vaihdella kovasti riippuen työn vaiheesta oli kyseessä sitten taustakirjallisuuden hankkiminen ja siihen perehtyminen. (kirjastokäynnit) ja sen mukaan, onko edessä esim. tekstin osan palautus tai konferenssiesitelmä. Parasta työssä on vapaus työaikaisten suhteiden."

"Tähtihetkiä" tutkijalle ovat konferenssit, joissa hän on esitellyt tutkimustaan oman alansa asiantuntijoille ja saanut heiltä kannustusta ja vinkkejä. Ne ovat vieneet työtä aina harppauksen eteenpäin.

"Työ ei ole ollut kuitenkaan

erityisen raskasta, koska pidän tutkimuksen tekemisestä ja pidän itseäni onnekkaana voidessani keskittyä siihen kokopäivätoimisesti", Ala-Risku kuvaillee. Vaikeinta koko tutkimusprojektissa on kuitenkin ollut ylipäätään se, että vastuu sen etenemisestä on loppukädessä itsellä, epävarmuutta täytyy sietää ja motivaation täytyy olla rautainen. Vaikeinta tietysti on kirjoittaminen (vierailu kielellä), tiivistäminen ja aiheen rajaaminen.

Väitöskirjan tulokset

Ala-Riskun tutkimuksen tä-

manhetkiset tulokset voi tiivistää seuraavasti: "Syvimmillään monikielisyys on silloin, kun kirjailijat käyttävät sekakieltä eli sekoittavat italiaa ja murretta sanan sisällä eikä siis ole mahdollista edes sanoa, kummasta on kysymys. Murretta käytetään suoran kerronnan lisäksi laajasti tekstin eri tasoilla. Kainokirjallisuuden monikielisyys on myös tyypillistä monitulkintaisuutta. Itse murteen eri funktioiden lisäksi jo murre-elementtien ja italian vaihtelu saa aikaan variaatioita ja kontrasteja, jotka elävöittävät tekstiä ja ohjaavat lukijan huomiota."

Ala-Risku uskoo, että ihmiset suhtautuvat väitöskirjaan posi-

tiivisesti: "Vaikka varsinkin Italiassa käyttämäni teoreettinen näkökulma – eli kielitieteen ja kirjallisuustieteen yhdistäminen – ei olekaan tavallinen. Suomessa ja englanninkielisessä tutkimusperinteessä tätä ongelmaa ei varmasti ole. Toivon, että työni toisi uutta tietoa niin kielikontaktitutkimukseen ja murretutkimukseen kuin kirjallisuudentutkimukseenkin ja että juuri näiden näkökulmien yhdistäminen osattaisiin arvostaa."

Iloja, suruja ja ennen kaikkea läheisyyttä

JOHANNA JUUSO

Kun suomalaiselta kysytään, millaiseksi hän kuvittelisi tyypillisen italialaisen tytön tai pojan, luultavasti ensimmäinen vastaus olisi jotain tähän tyyliin: puhelias, puhelias ja vielä kerran puhelias. Comenius -projektin myötä pääsin itse viettämään muutaman päivän Pesarossa asuvan 18 -vuotiaan **Ariannan** perheen luona. Hyvää ruokaa, paljon keskustelua, naurua ja poskisuudelmia, siitä on ainakin tämä italialainen perhe tehty.

18-vuotiaan Arianna Bernardin perheeseen kuuluvat hänen itsensä lisäksi äiti, isä, 20-vuotias isosisko **Martina** ja 10-vuotias pikkuveli Francesco. Arianna opiskelee pesarolaisessa lukiossa, Liceo Scientifico G. Marconi Pesarossa, ja painottaa opiske-

lussa muun muassa fysiikkaa ja matematiikkaa. Lukion jälkeen hän aikoo muuttaa Roomaan jatkaakseen näiden aineiden opiskelua.

Vaikka opiskelu viekin suuren osan Ariannan vapaa-ajasta, on hänellä kuitenkin myös aina aikaa perheelleen. Tyypillistä italialaista perhettä voisikin kuvailla todella läheiseksi, sydämelliseksi ja avoimeksi. Niin ilot kuin surutkin jaetaan perheen kans-

sa. Myös yhteinen ajanvietto on tärkeää; vähintään kerran viikossa perhe syö yhdessä äidin valmistaman päivällisen ”pitkän kaavan mukaan”, eli alku-, pää-, ja jälkiruuan, ja vaihtaa sen lomassa kuulumisiaan. Päivälliseen voikin vierähtää aikaa jopa useita tunteja.

Avoimuuden ja läheisyyden lisäksi tyypillinen piirre italialaisessa perheessä on uskonnollisuuden näkyminen

kodissa; seinillä näkyy pieniä krusifikseja ja esimerkiksi makuuhuoneen yöpöydältä löytyy pienenpieni pullo pyhää vettä. Löytyypä asunnosta myös Neitsyt Mariaa esittävä pieni patsas. Voidaan siis sanoa, että uskonto on ainakin tässä perheessä tärkeässä roolissa. Arianna kuitenkin kertoo, etteivät he viettä uskonnollisia juhlapäiviä kovinkaan arjesta poikkeavalla tavalla. ”Esimerkiksi pääsiäistä vietämme vain perheen ja ystävien kesken yhdessä”, hän sanoo hymyillen.

Arianna uskoo perheen pysyvän tärkeänä myös kotoa pois muuton jälkeen: ”Haluan nähdä siskoani, pikkuveljeäni ja vanhempiani silloinkin niin usein kuin mahdollista, sillä he ovat minulle todella tärkeitä ja rakkaita.”

COLOSSEUM

Rooman must-see -kohde

ISMO IMPOLA

Colosseon metroasemalta maanpinnalle nousu on yksi hienoimmista elämyksistä, jonka Roomassa voi kokea. Lämpimään kevätaurinkoon tultaessa Rooman valtakunnan aikainen amfiteatteri kiinnittää jokaisen huomion.

Jopa helmikuussa Colosseum täyttyy ihmisistä jo aikaisin aamupäivällä. Opiskelijaryhmänä matkustamisesta on etua; opiskelijaryhmät voivat ohittaa pitkän sisäänkäynnin.

Aurinkoinen sää saa ohittamaan nopeasti kylmät kiviset sisätilat. Seinille hakattuihin tietopaketteihin Colosseumista ja vierailijoille tarkoitettuihin ohjekyltteihin ei juuri kiinnitetä huomiota. Kylttien lisäksi rakennukseen on tehty useita muitakin nykyaikaisia lisäyksiä: saniteetitilojen lisäksi Colosseumilla on paljon kaiteita kulkemisen rajoittamiseksi ja turistien turvallisuuden takaamiseksi. Myös areenan pohjaa aikoinaan peittänyttä kantta on

osittain rakennettu uudelleen.

Amfiteatterin toiseen kerrokseen nouseaan jyrkkiä kiviportaita. Ihmismassasta huolimatta liikkuminen on sujuvaa, ja paikasta toiseen siirtyminen helppoa. Ylemmän kerroksen käytävillä on esillä runsaasti esillä kaivauksissa löytyneitä patsaita ja niiden palasia.

Sisätilojen jälkeen koittaa viimein Colosseumin sisäpuolella käynti. Yleisölle avoinna on vain kaksi tasoa; ylemmille tasoille ja aivan areenan pohjalle on mahdollista mennä vain oppaan seurassa. Yhdelläkin tasolla käynti kuitenkin antaa jo täydelliset näkymät koko aikoinaan 40 000 ihmiselle paikat sisältäneeseen amfiteatteriin.

Colosseumin taloudellinen merkitys on selvä. 12 euron pääsymaksullaan ja neljällä miljoonalla vuosittaisella kävijällään on roomalainen amfiteatteri tärkeä turistikohde. Suosituinta vierailuaikaa on luonnollisesti

Samuel Malinen, Ella Eno, Meri-Tuuli Pakkala, Viivi Ohvo ja Ismo Impola.

kesä. ”Vuonna 1974 ihmisiä le alle 18 -vuotiaille ja yli 65 ei ihan niin paljoa tainnut -vuotiaille sisäänkäynti on ilolla”, muistelee **Paul Keski-Panula** ensikäyntiään Colosseumilla. ”Liikenne ja turismi ovatkin huomattavasti lisääntyneet viime vuosikymmeninä.”

Euroopan unionissa asuvil-

lissa saatossa rapistuneen kivirakennuksen kunnossapito on vaikeaa. Amfiteatteri on kuitenkin säilynyt viime vuosisadat suunnilleen nykyisessä kunnossaan vuonna 1749 voimaan tulleen kivi louhintakiellon takia. Välillä osa paikoista on

restauroinnin takia suljettuna, mutta suurin osa rakennuksesta on yleensä auki. Ikkuisen kaupungin ikuinen symboli säilynee vielä tulevinakin vuosisatoina jokaisen Roomassa vierailevan turistin must-see-kohteena.

Ystävyyttä yli rajojen

MARLEENA MALINIEMI

Comenius on Euroopan Unionin rahoittama projekti, jonka päämääränä on tutustuttaa opiskelijoita ja opettajia erilaisiin eurooppalaisiin kulttuureihin. Pyhäjoen lukio on mukana projektissa nimeltä TIME – Tools and Information through Media to Education, joka on yksi Comeniusin osista.

Jokainen TIME:n jäsenkoulu tuottaa omaa mediaa; Pyhäjoen lukiossa tehdään Kuumilumisia. Tapaamisten aikana oppilaat tuottavat yhdessä reportaaseja paikallisista aiheista, ja Pyhäjoen lukiolaiset tekevät lehden.

Italian leirikoulumme helmikuinen ajoitus liittyi Pesarossa järjestettävään Comenius -tapaamiseen, joka oli toinen seitsemästä kohtaamisesta. Itse projektissa luokaltamme oli mukana vain neljä oppilasta. Siitä huolimatta, koko luokka otettiin iloisin mielin vastaan. Kaikki kakkosluokallaiset pääsivät osallistumaan esittelykiertokierroksiin, performansseihin sekä yhteisiin ruokailuhetkiin.

Kolmen päivän aikana muodostettiin vahvoja maiden välisiä ystävyysiteitä. Lupaukset jälleennäkemisestä kuuluivat kaikkien huulilta

Kulttuuririkas kokemus

Tapaaminen Pesarossa antoi muualta Euroopasta matkaneille paljon tietoa paikallisesta kulttuurista kuin myös sen vähemmistöistä. Ensimmäinen päivä oli omistettu Pesaron koululle, Liceo Scientifico 'G. Marconi':lle, kerääntyneenä. Päivä kului koulun esittelyssä sekä ryhmien tutustumisleikeissä. Illalla vietettiin yhteistä ruokailuhetkeä, johon koulun oppilaat olivat itse valmistaneet ruuan. Ruokailuympäristökin oli mitä ovelin: erään paikallisen kirkon yhteydessä ollut liikuntasali.

”OLEN ONNELLINEN SIITÄ, ETTÄ YSTÄVYYS SUOMEN JA ITALIAN VÄLILLÄ SYNTYI. OLEN MYÖS KIITOLLINEN COMENIUS -PROJEKTILLE, SILLÄ YMMÄRSIN, ETTÄ EUROOPPALAISET NUORET OVAT HYVIN SAMANKALTAISIA: HYVÄ ENERGIA SEKÄ SAMANLAINEN ÄLYKKYYS, AJATTELUTAPA JA YMMÄRRYS ON LÄSNÄ KAIKISSA.”
-ANDREA ANGELOCCI

Jutun kirjoittaja Marleena Maliniemi mallina.

Oppilaat tutustumassa paikalliseen musiikkiopistoon.

nauttimaan pizzasta ja italialaisten intonhimon kohteesta: jalkapallosta.

Ohjelma täynnä Italiaa

”Kun kuulumme päässeemme mukaan Comeniukseen jo toisen kerran. Otimme tiedon vastaan jännittyneinä mutta innokkaina”, kertoo **Andrea Angelucci**, toinen tapaamisen koordinaattoreista. Aiemman projektin aiheena oli ollut kouluväkivalta, joten uuden projektin tuomiin haasteisiin oli olemassa valmiudet.

Koulu oli valmistautunut tapaamiseen erillisten kohtaamisten kautta, jaotellen mukana olevia oppilaita omiin alaryhmiinsä. Toinen osa oppilaita perehtyi journalismiin ja sen toteutukseen, toinen taas koulun tutustumiskierroksiin sekä koulun ulkopuolella järjestettyyn ohjelmaan. Kolme päivää kestävä tapaamisen aikajana täyttyi pian paikallisista nähtävyyksistä, vierailuista sekä yhdessäolosta.

Toinen koordinaattoreista, **Marco**, hoiti valmisteluisa sosiaalisen puolen. Tapaamiset paikallisten kanssa sekä majoituksen järjestely olivat hänen kädenjälkeään. ”Hän on kaikkien tuntema, joten hänellä oli hyvä mahdollisuus järjestää tapaamiset kommuunien kanssa”, kommentoi Andrea.

Andrea koki onnistumisen tunnetta jo tapaamisen puo-

lessavälissä. Vaikka alussa olikin tiettyjä vaikeuksia, olivat aikaa vievät valmistelut tuottaneet tulosta. Jos ongelmia ilmeni, ne tuli hoitaa nopeasti.

”Comenius on todella mielenkiintoinen ja luova projekti niin oppilaille kuin opettajillekin”, kertoo Andrea. ”Olimme erityisen innoissamme Suomen mukana olosta, sillä siellä koulutus on huipputasoa. Myös suomalainen musiikki kiinnostaa meitä. Hyvänä esimerkkinä on Nightwish, jonka musiikki on suosittua oppilaittemme keskuudessa.”

Insieme – Yhdessä

Aika Pesarossa antoi meille paljon. Yhdessäolo toi esille samankaltaisuuksia sekä eroavaisuuksia tapojemme välillä. Eroista huolimatta moni huomasi, että samaan ikäryhmään kuuluvilta löytyy samankaltainen ajatusmaailma kansallisuudesta huolimatta.

”Olen onnellinen siitä, että ystävyys Suomen ja Italian välillä syntyi. Olen myös kiitollinen Comenius -projektille, sillä ymmärsin, että eurooppalaiset nuoret ovat hyvin samankaltaisia: Hyvä energia sekä samanlainen älykkyyks, ajattelutapa ja ymmärrys on läsnä kaikissa.”
-Andrea Angelucci

Pesarossa opettava Andrea Angelucci: ”Italian tulisi ottaa mallia Suomen koulujärjestelmästä”

JENNI PIETILÄ

Liceo scientifico ‘G. Marconi’ koulu Pesarosta on toista kertaa mukana

Comenius -projektissa. Yksi koulun opettajista, **Andrea Angelucci**, kertoo oppilaiden olevan innolla projektissa mukana: ”Comenius avartaa niin oppilaiden kuin opettajienkin mielipiteitä ja vie ennakkoluuloja mennessään. Luodut ystävyysuhteet tuovat rauhaa ja edistystä Eurooppaan.”

1200 oppilaan koulu on erikoistunut musiikkiin ja liikuntaan. Joka vuosi sadat oppilaat järjestävät ison musikaalin opettajien ohjaamana. Tarjolla on myös teatteriohjausta ja videon tekokursseja.

Pesaron koulu on rakennettu 80 -luvulla. Rehtorina toimii **Riccardo Rossini**. Hän kertoo, että kolmetoistavuotiaaksi kaikilla on samanlaisia tunteja. Sen jälkeen on mahdollista valita lukion, ammatillisen ja teknisen koulun välillä. Lukioita on kahdenlaisia. Klassisessa lukiassa on humanistisia tieteitä sekä kreikan kieltä ja kirjallisuutta. Tieteellisessä lukiassa puolestaan opetetaan humanistisia ja tieteellisiä aineita samassa suhteessa.

Aikaisemmin italialaisessa koulujärjestelmässä painotettiin humanistisia aineita, tai

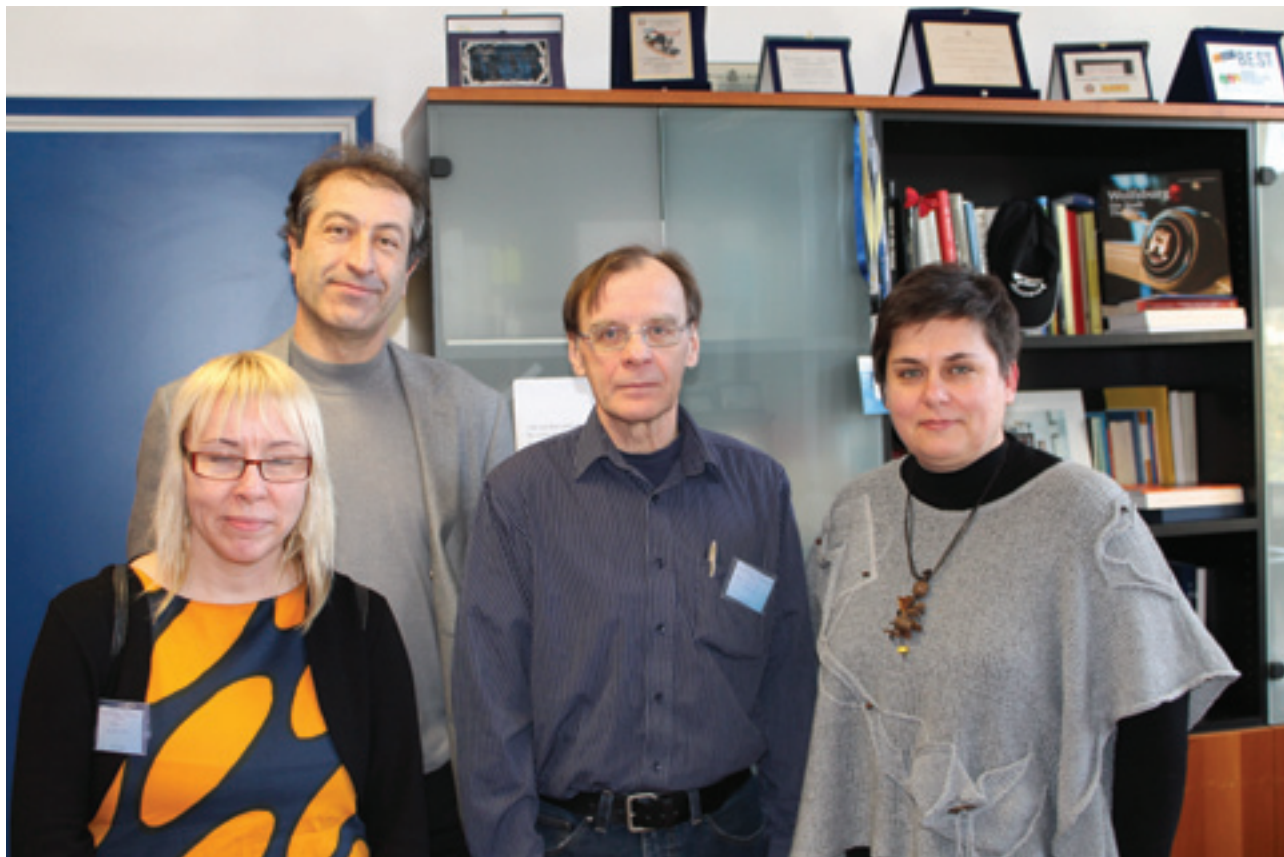
ainakin niin päätettiin toisen maailmansodan jälkeen.

”Ajateltiin, että humanistiset aineet tekevät ihmisestä hyvän ja avaramielisen kansalaisen. Nykyään Italiassa, kuten maailmanlaajuisestikin, aineet ovat menettäneet merkitystään”, Andrea Angelucci muistuttaa.

Koulupäivä alkaa 8.25 ja loppuu yhdeltä tai kahdelta päivältä. Keskimäärin oppitunti kestää 50 minuuttia. Jokaisella ryhmällä on oma luokkansa, jossa he ovat melkein koko ajan. Opettajat eivät ole samassa luokassa kerralla kahta tuntia enempää. Koulupäivään mahtuu kaksi kymmenen minuutin taukoa. Oppiaineet ovat samoja kuin Suomessakin: matematiikkaa, fysiikkaa, biologiaa, kuvaamista, liikuntaa ja niin edelleen.

”Jokaisella opettajalla on oma tyylinsä opettaa. Yleisesti tunnin alussa opettaja pyytää oppilaita tiivistämään edellisen aiheen, jonka jälkeen otetaan uusi asia käsittelyyn. Teemme tehtäviä ja lopetamme tunnit läksyihin. Opettaminen ei siis kovin eroa esimerkiksi Suomesta”, Andrea kertoo opettajan työstä Italiassa. Jokaisen opettajan tulee opettaa 18 tuntia viikossa.

Kouluvuoden lopussa oppilaat järjestävät isot juhlat. Viimeisenä vuotena oppilailla on tapana tarjota opettajalle lounas ravin-

Opettajat kävivät tervehtimässä koulun rehtoria. Kuvassa vasemmalta Sari Rintamäki, rehtori Riccardo Rossini, Paul Keski-Panula ja puolalainen opettaja Agnieszka Czyslaw.

tolassa. Karnevaalien juhlinta on suosittua italialaisissa kouluissa. Oppilaat voivat pukeutua naamioihin ja järjestää ison paraatin. Myös erilaiset reissut Eurooppaan ovat kouluvuoden kohokohtia.

Suomalaista koulujärjestelmää Angelucci ei kovin hyvin

tunne. Hän kertoo lukeneensa muun muassa korkeatasoisista opettajista, kauniista kouluympäristöstä ja teknologiasta. Vaihtelua suomalaisesta koulusta on ollut ainakin erittäin positiivinen: ”Koulunne vaikuttaa todella hyvältä! Minusta Italialle olisi hyvä, jos meillä olisi samanlainen yhteys yliopistoihin

kuin suomalaisilla kouluilla. Korkeatasoinen opetus, vastuullisuus, oppilaiden itsenäisyys... Luin, että suomalainen koulu perustuu yhteistyökykyiseen oppimiseen. Näyttää siltä, että meidän tulisi oppia paljon asioita teiltä!”

Erilaista elämää Italiassa

JANETTE KESKITALO

Ympäri Eurooppaa matkustellut suomalainen **Janita Helova** muistelee, että muuttoa Italiaan täytyi miettiä tarkkaan ja pitkään. Pääntäviä aiheuttivat erityisesti vakituinen työ ja oma asunto Suomessa. Syyskuussa 2008 muutto kuitenkin tuli ajankohtaiseksi, sillä hän päätti muuttaa Roomaan miehensä luokse. Muutto uuteen maahan ei kuitenkaan ollut niin pelottavaa, sillä työn ja matkailun puolesta maa oli jo jollakin lailla tuttu.

Tällä hetkellä Janita Helova toimii freelancekampaajana ja meikkaajana ympäri Italiaa: ”Kilpailu on kovempaa ja kontaktien luominen vaatii aikaa ja työtä. Ihmiset tavaan yleensä kasvokkain lounaan merkeissä, koska täällä ei vielä työkäitä hoitaa tapaamisia sähköpostitse tai puhelimitse.” Työskentely sujuu suurimmaksi osaksi englannin kieltä käyttäen, sillä italian kielen omaksuminen on hänelle edelleen osa arkipäivää.

Italiassa ruoka, kulttuuri,

ihmiset ja ympäristö ovat hyvin erilaisia kuin Suomessa. Elämä ei pyöri ainoastaan työn ja uran ympärillä, vaan läheiset ovat huomattavasti suuremmissa arvossa: ”Täällä vietetään enemmän aikaa ystävien ja läheisten kanssa, ruokaan ja tuoreiden raaka-aineiden hankintaan käytetään aikaa ja se on myös tapa osoittaa toisesta ihmisestä välittämistä.”

Italialaiset eroavat suomalaisista siten, että he ovat spontaaneja ja suhtautuvat asioihin huolettomammin ja ottavat samalla muut paremmin huomioon. Ketään ei syrjitä, vaan kaikki otetaan mukaan juttuihin katsomatta ikään, sukupuoleen tai kansallisuuteen. Helova kertoo, että italialaiset eivät sano asioita suoraan vaan kierrellen yrittäen samalla olla pahoittamatta toisen mieltä. Suomalaiset ovat tästä syystä huomattavasti luotettavampia, koska he sanovat asiat suoraan ja ottavat asiat vakavammin.

Sopeutuminen uuteen maahan

Sopeutuminen sujui kivuttomasti: ”Olen aina matkustanut paljon ympäri Eurooppaa ja muuttanut myös Suomen sisällä, joten tutun ympäristön vaihtaminen uuteen tai uusien asioiden oppiminen ei ole niin pelottanut.”

Hänellä on tapana ottaa uudet asiat haasteena. Sen takia hän onkin yrittänyt pitää mielessään sanonnan ”Ihminen ei voi löytää uusia valtameriä, jos hän ei uskalla kadottaa vanhaa rantaa näkyvistään”. Myös italialaisesta miehestä oli varmasti apua sopeutumisessa.

Roomassa on todella paljon nähtävää. Ei voi sanoa tunteensa kaupunkia täysin ja uusia paikkoja löytyy melkein päivittäin. ”Vaikeuksia aiheutti aluksi ehkä vaikeaselkoinen byrokratia, joka vaati kärsivällisyyttä. Ja tietysti kieli, koska englantia ei monikaan puhu. Ja oikean tiedon saaminen.”

Parasta Italiassa asumisessa on, että elämästä osa-

taan nauttia ja välillä aikaa jopa pakolla otetaan itselle ja läheisille. Ilmasto, ihmiset, ruoka ja ympäristö ovat iso osa elämää. Asioihin suhtautaan Italiassa positiivisemmin. Italiassa elo on vaihtelevampaa, yllättävämpää ja monipuolisempaa.

Suomalaisuus osana elämää

Suomesta Janita Helova ikäviikoksi perhettä ja ystäviä, puhdasta ilmaa ja Suomen luontoa, mökkiä, joitakin suomalaisia ruokia sekä asioiden hoitamisen helppoutta: ”Ikävöin myös hyvää asiakaspalvelua, joka meillä Suomessa on aivan huippua.” Janitan perhe vieraillee Italiassa usein, mutta hän yrittää itse käydä kerran tai pari kertaa vuodessa myös Suomessa, yleensä kesäisin ja jouluisin.

Kun asiat eivät etene suunnitelmien mukaisesti, Janitan tulee ikävä Suomeen: ”Suomessa kaikki pelaa huippu hyvin. Siellä on sosiaaliturvat, jos jää työttömäksi, ilmaiset opiskelut sekä kaikille

yritetään järjestää töitä ja asunnot.” Italiassa asiat eivät ole näin, joten työttömät ihmiset päätyvät yleensä asumaan kaduille.

Suomalaisuuteen italialaiset suhtautuvat uteliaasti, sillä osalla ei ole minkään-

laista tietoa Suomesta: ”Kaikki tietävät kyllä Ruotsin ja muut Skandinavian maat, mutta Suomesta heillä ei ole kauheasti tietoa. Pohjoismaista kuitenkin yleisesti pidetään suuremman arvossa.”

Villa Lante

Suomen Rooman instituutti

ANNA MARTINMÄKI

On perjantaiamu, 22. helmikuuta. Pieni lukiolaisryhmä suuntaa kohti Janiculum-kukkulaa, kohti Villa Lantea.

Mikä on Villa Lante? Kaunis, valkoinen renessanssi-huvila, jota Suomen Rooman instituutti, Institutum Romanum Finlandiae, ylläpitää ja jossa se toimii. Taidehistoriallisesti merkittävässä ja arvokkaassa rakennuksessa on koulutettu tuhansia tieteen ja taiteen tutkijoita ja tunti-oppilaita. Suomalaisia on sitoutettu eurooppalaisuuteen. Villa Lantessa työskentelee vuosittain yksi väitöskirjan tekijä, ja siellä on lisäksi harjoittelijoita, stipendiaatteja ja opiskelijoita.

Villa Lanten esittelijänä toimi **Linda Jokela**, vt. amanuenssi: "Olin opiskeluaikoinani täällä puoli vuotta korkeakouluharjoittelussa CIMO:n

kautta. Kun amanuenssi **Johanna Litzen** jäi äitiyslomalle, minua pyydettiin hänen sijaisekseen."

Suomen valtio osti Villa Lanten vuonna 1950. Tämä oli mahdollista **Demetrio Helbigin** yksityisellä lahjoitusrahalla. Päälahjoittajana toimi tiede- ja taide-elämän kehittämisestä kiinnostunut suurliikemies, **Amos Anderson**. Anderson oli jo 1938 perustanut säätiön instituutin perustamisesta varten. "Villa Lantessa toimii kaikkien suomalaisten yhteinen instituutti, josta kaikki voivat nauttia muun muassa vieraillemalla, osallistumalla yleisötilaisuuksiin ja hakemalla opiskelijaksi", Jokela sanoo. Kyseessä on ensimmäinen suomalainen instituutti, jonka päätehtävänä on antiikin historian tutkimus ja opetus. Villa Lantessa järjestetään opiskelujen ja taideateljeen lisäksi erilaisia kursseja, se-

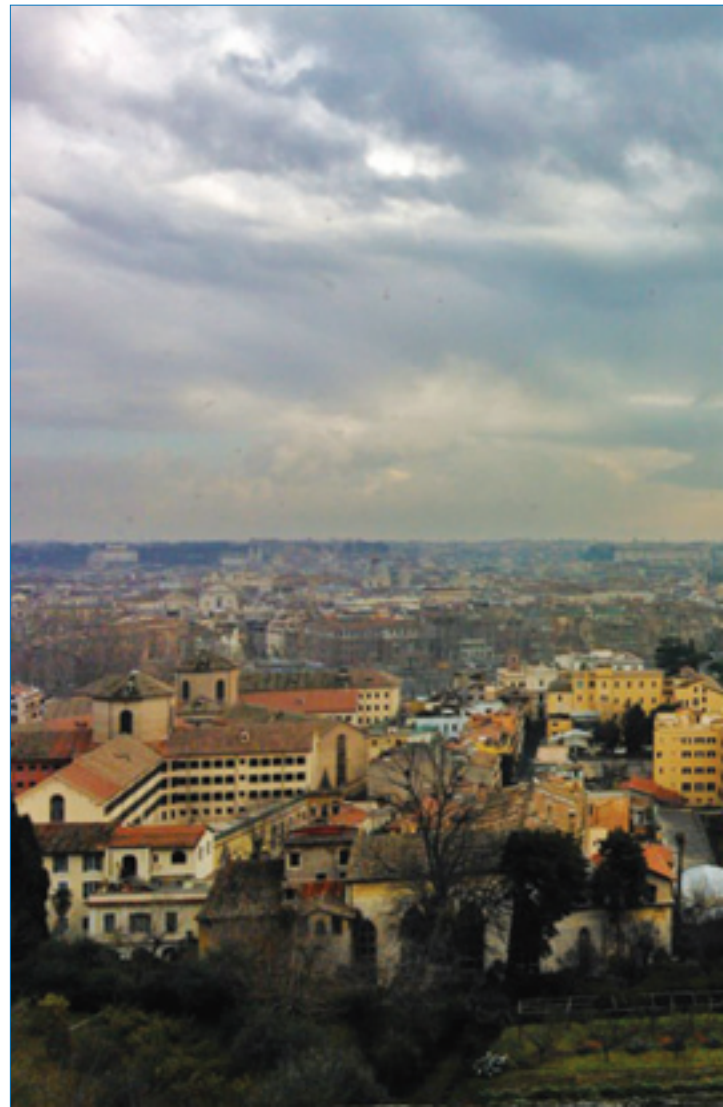
minaareja, konsertteja ja konferensseja.

Tällä hetkellä Villa Lantessa on seitsemän opiskelijaa stipendiaatin lisäksi. On mahdollista opiskella teologiaa, klassista filologiaa, arkeologiaa ja humanistisia tieteitä. Opiskelijat ovat usein yliopisto-opiskelijoita. Vuosittain töihin haetaan erityisesti opiskelijoita, joilla on italian kielen taitoja. "Kielitaidon lisäksi tarvitsen työssäni sosiaalisia taitoja, oma-aloitteisuutta ja kykyä toimia ripeästi eri tilanteissa", Jokela mainitsee.

Jokela on itse koulutukseltaan humanististen tieteiden maisteri. Hänen työhönsä kuuluu asukkaiden ja vierailijoiden vastaanottaminen, sähköposti- ja puhelinliikenteen hoito, laskutuksesta ja rahaliikenteestä vastaaminen, instituutin tapahtumien ja kurssien järjestelyjen

avustaminen sekä vierailevien ryhmien opastaminen. "Työssäni on parasta se, että voin tavata erilaisia ihmisiä ja että ympäristö on kaunis ja inspiroiva." Hänen työpäivänsä ovat pitkiä, puoli yhdeksästä aamulla kello neljään iltapäivällä; poikkeuksina ovat iltatapahtumat, kuten konsertit ja esitelmät.

Jokela sanoo miettivänsä Suomeen palaamista usein. "Näillä näkymin jatkan työssäni tämän vuoden syksyyn asti." Työ Villa Lantessa on kuitenkin vaikuttanut Jokelan elämään: hän on muuttanut Helsingistä Roomaan ja oppinut paljon kaksikielisessä ympäristössä. "Villa Lantessa pidän eniten sen hienosta sijainnista sekä toimistohuoneiden kauniista kattofreskoista." Sijainti todella on hieno, Janiculum-kukkulalla huipulta näkee lähes koko Rooman.

Toimittaja Ella Kanninen:

"Perhe-elämä on Italiassa tärkeää"

VIIVI OHVO

Leirikoulumatkamme aikana saimme todella huomata, kuinka räiskyvä italialainen elämäntyyli poikkeaa koto-Suomen rauhallisesta ja verkkaisesta elämästä. Pesarossa yhteishenki ja ystävien tärkeys korostuivat, kaikki olivat hyviä ystäviä keskenään ja juttelemaan saattoi mennä kenelle tahansa.

Italialaiset ovat stereotyyppien mukaan todella vieraanvaraisia ja avuliaita kaikille. Ystävällisyys, iloinen luonne ja ulospäin suuntautunut persoona ovat asioita, jotka italialaisista ensimmäisenä muistaa. Nämä asiat tuntuivat pitävän paikkansa niin opiskelijoissa kuin opettajissakin.

Ydinperhe on italialaisille todella tärkeä, ja siihen lasketaan kuuluvaksi niin sedät, tädit kuin serkutkin. Italian Toscanassa puolisonsa ja

lastensa **Leonardon** ja **Rafaellen** kanssa asuva toimittaja **Ella Kanninen** kertoo, että italialaiset elävät ulkona niin kesäisin kuin talvisinkin. He kokoontuvat tapaamaan toisiaan aukioille eli piazzoilta sekä rantabulevardeille. Myös yhdessä ruokaileminen on tärkeää, ja perheet pitävät kiinni tarkoista illallisajoista.

Kanninen on sopeutunut italialaiseen elämään hyvin; suomalainen luonteenlaatu käy hyvin yhteen italialaisten kanssa, vaikka italialaisten loputon kiinnostus, puheliaisuus ja tunteellisuus voikin aluksi tuntua oudolta. "Italialainen on ystävällinen, sosiaalinen ja vieraanvarainen sekä äänekäs ja luova", Kanninen kuvailee. "Suomalainen rakastaa rauhaa ja luontoa. Italialainen hakeutuu ihmisten joukkoon eikä pelkää meteliä."

Oma perhe on opettanut

Ella Kanniselle, kuinka perhe-elämä on tärkeää Italiassa. Vaikka kummatkin vanhemmat käyvät töissä, vietetään aikaa yhdessä lasten kanssa paljon: "Lapsia rakastetaan paljon, heille sallitaan herkuja ja lahjoja mielestäni useammin kuin Suomessa."

Italiassa lähisuku on tärkeä, ja perhesuhteet tuntuivat olevan vielä läheisemmät kuin Suomessa. "Mieheni suku onkin verrattain pieni italialaissuvuksi, ja olemme tekemisissä jonkin verran, muttemme suinkaan koko ajan", Ella Kanninen sanoo. "Vierailimme silloin tällöin sukulaisten luona, mutta välimatkat ovat sen verran pitkiä, että kovin usein emme voi nähdä."

Kanninen ja hänen miehensä ovat kasvattaneet lapsiaan niin suomalaisiksi kuin italialaisiksi. Lapset puhuvat ja ymmärtävät suomea ja italiaa: "Heillä on vahva side

molempiin maihin ja kulttuureihin. Pidän tärkeänä, että lapset oppivat molemmista kotimaistaan sekä kielen että kulttuurin."

Ruoka yhdistää perheitä Italiassa. Illallista syödään vasta seitsemän jälkeen, ja silloin koko perhe kokoontuu yhteen ruokapöydän ääreen. "Raaka-aineet ovat kauden mukaisia", kuvailee Kanninen. "Kun on porsas-aika, syömme parsaa ja artisokka-aikana syödään niitä." Ruokakulttuuri vaihtelee paljon alueittain. Pohjoisen ruoat ovat aivan erilaisia kuin etelässä. "Rakastan mereneläviä, ja lempiruokani on spagetti alle vongole eli simpukkapasta", hän mainitsee.

Pizzaa, pastaa ja jäätelöä

OONA KYLMÄLÄ

Stereotyyppit italialaisesta ruokakulttuurista ovat vahvat: pizzaa ja pastaa. On kuitenkin paljon muitakin. Italia ulottuu pitkälle pohjoisesta etelään, sen vuoksi muun muassa ilmasto vaikuttaa paikallisiin ruokalajeihin. Rannikkoseuduilla syödään kalaa ja muita meren antimia. Vuoristoissa kasvatetaan hedelmiä ja käytetään sianlihaa eri muodoissa. Pohjoisilla alueilla tarjoillaan risottoa ja ilmauivattua kinkkua, ja etelässä vihanneksia, kuten aurinkokuivattua tomaattia ja munakoisoa.

Ruonan merkitys italialaisessa kulttuurissa on erittäin tärkeä. Se kokoaa ihmiset yhteen. Päivittäin perheet kokoontuvat yhteiselle aterialle, jolloin vaihdetaan päivän kuulumiset. Yhä harvemmassa suomalaisessa perheessä tämä käytäntö on enää voimassa.

Ravintolakulttuuri

Italiassa ei tarvitse kulkea pitkiä matkoja löytääkseen ravintolaa. Erilaisia pizzeroita on edessä tuon tuosta.

Paikalliset osaavat käyttää ravintoloiden paljouden hyödyksi, heillä on tapana poiketa kerran viikossa ulos syömään. Etenkin lauantaisin.

Ruokailutavat ovat Suomessa ja Italiassa melko samankaltaiset. Ravintolaan mennään perheen tai ystävien kesken. Ruokailun yhteydessä vaihdetaan kuulumisia ja jutellaan niitä näitä. Italialaiset ovat kuitenkin tottuneet syömään pidemmän kaavan mukaan. Heidän oikeaan ateriaansa sisältyy aperitiivijuoma, alkupala, alkuruoka, pääruoka, jälkiruoka sekä ruoan sulamista helpottamaan tarkoitettu alkoholijuoma. Pitkällä kaavalla toteutettu ruokailu on yleistä viikonloppuisin ja juhlatilaisuuksissa.

Kuten arvata saattaa Italiassa ruokalistalta löytyy jos jonkinlaisia pizzoja. Pastaa-kin saa useassa eri muodossa ja eri lisukkeilla. Vaihtoehtoja kuitenkin löytyy, kuten salaatteja ja liharuokia. Pesarolaiset nuoret suosittelivat turisteille maistettavaksi piz-

zaa ja pastaa.

Jälkiruoat

Kuuluisimpia italialaisia jälkiruokia ovat tiramisu ja pannacotta. Kahviloissa tiskit notkuvat herkullisen näköisiä leivoksia, suklaisia ja enemmän suklaisia. Kaikista näistä herkuista huolimatta, ainakin meidän suomalaisten, kielet vei mennessään jäätelö. Kymmeniä suussa sulavia makuuvaihtoehtoja, kaikki niin herkullisia, että ainakin niiden takia Italiaan on vielä palattava.

Kotiruoka

Tyypillisiä kotiruokia ovat pasta, lasagne, piadina, cappeletti, cannelloni ja tietysti pizza. Nuorten suosikiksi nousi piadina, eli täytetty leipä.

Italialaiset tekevät paljon ruokaa kotona, kaikki mitä ravintoloissa on tarjolla, on myös mahdollista tehdä kotona. Tärkeimpiä ruoka-aineita ovat oliiviöljy ja suola. Myös mausteina käytettävät yrtit ja valkosipuli ovat italialaisen keittiön tärkeitä raaka-aineita.

Italialaisten aamiainen on

yleensä vain kahvi, joka nautitaan usein työmatkalla. Sen seurana voi olla keksit tai makea voisarvi. Lounasta syödään vasta iltapäivällä. Illallinen on perheen tärkein yhteen kokoontumishetki, se nautitaan yleensä ilta yhdeksän aikaan.

Suomalaisen – ja italialaisen ruoan poikkeavuudet Italiassa leivät ja pastat ovat kaikki leivottu vaaleisiin jauhoihin, mikä saa tottumattomien vatsat kiertämään. Viikon reissun jälkeen kotimatalla nautittu ruisleipä maistui maailman parhaalta.

Italiassa tomaatin ja juuston suuri kulutus hämmästytti. Kirsikkatomaatteja oli ateriansa kuin ateriansa. Myös juustoraastetta tuotiin pöytään erillisessä kupissa, ellei se sisältynyt annokseen. Pizzoissa juustoa oli paksu kerros, joka vain venyi venymistään.

Jäätelö maistui juuri sille, mille sen pitääkin, kylmälle ja raikkaalle. Täydellisen suussa sulavalle.

Kauppareissulla kirkkoon

– uskonnollisuus osana italialaista arkipäivää

JEMINA BÄCKMAN

Mistä on italialainen kulttuuri tehty? Muutama sanaan ei vastausta saada tiivistettyä, mutta yksi ehdottoman vahvasti saapasvaltion arkeen vaikuttava tekijä on uskonnollisuus, tarkemmin ottaen katolinen kirkko. Roomaa pidetään yleisesti katolisen kirkon keskuksena. Kaupungin sisään sulkeutuva Vatikaanivaltio on tietynlaisessa pyhydessään kuin toinen maailma suurkaupungin sydämessä.

Osa identiteettiä

Italian väestöstä suuri osa, jopa yli 80 % on roomalaiskatolisen kirkon jäseniä. Kaikki uskonnot ovat kuitenkin uskonnonvapauslain

mukaan sallittuja Italiassa. Uskontoja saa harjoittaa parhaaksi näkemällään tavalla, elleivät ne ole vasten lakia tai hyviä tapoja. Suomessa uskonnollisuus on hyvinkin henkilökohtaista, kun taas Italiassa se on huomattavasti kollektiivisempää, osa yhteiskuntaa. Kirkossa pistäydytään muuten vain, vaikka kauppareissun yhteydessä.

Kirkot ovatkin avoimia, ja

**KIRKOSSA
PISTÄYDYTÄÄN
MUUTEN
VAIN, VAIKKA
KAUPPAREISSUN
YHTEYDESSÄ.**

ovista virtaa ihmisiä jatkuvasti edestakaisin. Kirkko on paikka, jonne voi ikään kuin paeta suurkaupungin melua

ja kiirettä. Kirkossa täydellisen hiljaisuuden vallitessa on helppo käydä pikaisesti rukoilemassa, kiittämässä arkipäivän asioista tai vain yksinkertaisesti hengähtämässä. Uskonnollisuus on osa italialaisten identiteettiä; ilman kirkkoa ja uskontoa kuuluvia traditioita voisi elämä tuntua vajavaiselta.

Pyhyys aistittavissa

Suurkaupungin sisään sulkeutuva Vatikaanivaltio on koko katolisen kirkon ydin. Minimalistisen valtion rajojen sisäpuolella sijaitsevat niin merkittävät rakennukset, paavin valtaistuini kuin itse kirkon johtaja, paavi. Katolisessa kirkossa paavin asema on merkittävä. Voidaan jopa pohtia, kuinka katolisen kirkon ilman paa-

**JUURI TÄMÄNKALTAISET
PIENET SEIKAT
VIESTIVÄT
USKONNON EDELLEEN
MERKITTÄVÄSTÄ
ASEMASTA, JOKA
PITÄÄ PINTANSA
EDELLEEN KAIKISTA
RISTIRIIDOISTA
HUOLIMATTA.**

vin kaltaista auktoriteettia kävisikään. Paavin maallinen valta on nykyään vähäistä, mutta hengellisen johtajuuden lisäksi hän on merkittävä moraalinen johtaja yli miljardille katolilaiselle ympäri maailman. Vatikaanilla on merkittävä asema myös turistikohdeena, jonka myös me pääsimme leirikouluryhmämme kanssa toteamaan.

Kirkko mukana fyysisesti ja henkisesti

Katolinen kirkko ja valtio ovat kumpikin itsenäisiä, toisistaan riippumattomia elimiä ja ne kulkevat edelleen vieritysten, vaikka valtiot onkirkon roolia ei katolisella kirkolla enää ole. Esimerkiksi tavallisessa italialaisessa luokahuoneessa on normaalia nähdä seinällä krusifiksi ja vieressä presidentin muotokuva. Katujen varsilla on ikoneja ja rukousnauhuja myyviä katukauppiaita toinen toisensa perään.

Kirkot sijaitsevat katujen välissä, kiinni muissa rakennuksissa. Arkkitehtuurinkin ansiosta kirkko tuodaan keskelle arkipäiväistä elämää. Juuri tämänkaltaiset pienet seikat viestivät uskonnon edelleen merkittä-

västä asemasta, joka pitää pintansa edelleen kaikista ristiriidoista huolimatta. Syvälle kulttuuriin juurtunutta uskonnollisuutta ei helpolla irroteta, eikä näin tarvitse tapahtuakaan. Niin kuin vanha vitsikin kuuluu: ”Italialaiset ovat niin suuria synnintekijöitä, että he eivät ilman kirkkoa pärjää.”

Sikstuksen kappeli: hengellisyyden ja taiteen kehto

ELLA ENO

Politiikan ja taiteen leikkikenttä Sikstuksen kappeli toiselta nimeltään Sikstiiniläiskappeli on osa Vatikaanin palatsia, ja se sijaitsee maailman pienimmässä valtiossa. Tämä pieni kappeli on erottamattomasti osallistunut historian kulkuun. Sen tehtävänä on ollut toimia kardinaalien kokoussalina, mutta paremmin se tunnetaan paikkana, jossa aika ajoin on jouduttu valitsemaan Euroopan hengellinen johtaja eli paavi. Minulle kappeli tuo kuitenkin ensimmäisenä mieleen sen henkeäsalpaavat freskot, joita ovat olleet tekemässä yhden aikakautemme suurimmista taiteilijoista. ”Maalausten selvyys, muodot ja värit ovat mielestäni vaikuttavia. Koko ällistytään, sillä hahmot näyttävät maasta katsottunakin jättimäisiltä”, sanoo lukiolainen **Marleena Maliniemi**.

Vuosina 1481–83 paavi **Sixtus IV** tilasi kappeliin freskot sen ajan suurimmilta italialaisilta taidemaalareilta, muun muassa **Botticellilta, Signorellilta, Peruginolta** ja **Ghirlandaiolta**. He maalasivat sivuseinille sarjat Mooseksen ja Kristuksen elämästä ja niiden ylle, ikkunoiden väliin, kuvia merkittävistä paaveista. Muutamia vuosia myöhemmin taidemaalari **Rafaella** pyydettiin suunnittelemaan kappelin

sivuseinille seinävaatteet, jotka esittivät kohtauksia evankeliumista ja apostolien

**”MAALAUSTEN SELVYYS,
MUODOT JA VÄRIT
OVAT MIELESTÄNI
VAIKUTTAVIA. KOKO
ÄLLISTYTTÄÄ,
SILLÄ HAHMOT
NÄYTTÄVÄT MAASTA
KATSOTTUNAKIN
JÄTTIMÄISILTÄ”**

töistä.

Kuuluisat kattofreskot **Michelangelolta** tilasi paavi **Julius II** vuonna 1508. Michelangelo sai työnsä valmiiksi vasta vuonna 1512. Neljän vuoden uurastuksen jälkeen kappelin seiniä korvasi korvaamaton taidearre. Sen vaikuttavin osa on luomiskertomus, joka jakautuu useampaan freskoon. Vielä yli kaksikymmentä vuotta myöhemmin paavi Paavali III tilasi Michelangelolta kappelin alttarin yläpuolella olevan freskon Viimeinen tuomio.

Sikstuksen kappelin katon maalaaminen olisi vaikeaa nykyäänkin. Michelangelo antoi freskoille osan itseltään ja terveydestään. Hän maalasi kynttilän valossa selällään maaten. Sen aikaisten ilmastointimenetelmien takia kappeli oli hyyttävän kylmä talvella. Luulisi Michelangelon saaneen tarpeekseen, mutta kuitenkin kaksikym-

mentä vuotta myöhemmin hän maalasi kappelin alttariseinälle kuuluisan Viimeisen tuomion.

Michelangelon freskot käsittävät yli 300 hahmoa. Trenton kirkolliskokouksessa tehtiin päätös, jossa Michelangelon oppilas määrättiin peittämään hahmojen alastomuus, koska sitä pidettiin Vatikaanin henkeen sopimattomana.

Verta, hikeä ja kyyneliä vain yhden kappelin takia

Lähestyessäni kappelia olin melkein luovuttamassa ja kääntymässä takaisin; onhan nuo freskot nähty kuvissa, tuskin ne sen kummempia ovat todellisuudessa. Voi kuinka väärässä olinkaan. Astuessani kappeliin minut valtasi rauhallisuus, en tiedä, johtuiko se hämärästä valaistuksesta vai siitä, että kaikki meteli oli kadonnut.

Katsoessani ympärilläni, huomasin, kuinka ihmiset olivat istuneet kappelin reunoille sijoitetuille penkeille ja sulkeneet silmänsä, joko kuunnellakseen opasäänen selostusta tai vain nauttiakseen rauhallisuudesta. Suunnatessani katseeni ylöspäin näin viimeinkin sen, minkä takia olin kärsinyt sen kaiken kuumuuden ja tuuppimisen. Hämäryydestä huolimatta freskot erottuivat selkeänä katosta. Värien haalistuminen saattoi huomata, mutta se ei vähentänyt freskojen kauneutta, joiden luomiseen

oli käytetty tuhansia tunteja. ”Mahtavan näköiset olivat pienelle ihmiselle nähdä. Edes ympärillä käyvä supina ja satunnaiset isoäänisemmät kommentit (amerikkalaiset) ympärillä eivät häirinneet, koska teos oli kokonaisuudessaan valloittava. Määrästään huolimatta ihmiset pysyivät suhteellisen hiljaisina. Kai paikka herätti arvostusta ja jumalanpelkoa. Tai sitten vain virkavallan sana hiljaisuudesta tehosi”, sanoo Marleena. ”Tunnelma oli hiljainen ja ehkä hiukan jännittynyt. Vartijat vahtivat silmä ko-

vana, että kuvauskieltoa ei rikottaisi”, kertoo **Malviina Impola**. Juuri taideteostensa ansiosta Sikstuksen kappelista on tullut yksi maailman tunnetuimmista kirkkoraikennuksista ja matkailukohdeista. Alkuaikoina kappeliin pääsivät vain harvat ja valitut. Nykyisin se kerää yli 25000 kävijää päivässä. Suosiolla on huonot ja hyvät puolensa. Ihmissmassat tuovat mukanaan pölyä, likaa ja hilsettä, mikä saa freskot rapistumaan. Kuvaaminen kappelissa on kielletty, koska salamavalot aiheuttaisivat

korvaamatonta vahinkoa. Rajoituksista huolimatta on hienoa, että Vatikaani antaa ihmisten saada osansa tästä taidearsteesta. Toivottavasti keksitään keino, jolla nämä freskot saadaan säilymään vielä kymmeniä, jopa satoja vuosia eteenpäin. ”Kaipa juuri freskojen koko ja laajuus on kohahduttanut maailmaa. Ei ihan kuka tahansa jaksaisi roikkua katossa pensselin kanssa neljää vuotta peräkkäin”, kertoo Malviina.

Kylien asukkaat

Pyhäjoen asukasluku kylittäin
5.5.2013:

Etelänkylä 381

Pohjankylä 1452

Liminkakylä 108

Parhalahti 383

Pirttikoski 367

Yppäri 637

RAAHE-OPISTO
Lähtöpalkinto 2008

TAIDELEIRI KIELOSAARESSA

28. - 30.6.2013

Pe klo 14.00-18.00, la 10.00-16.00 ja
su 12.00-14.00.

Pyhäjoen Kielosaarella, Vanhatie 73

Ohjaaja Helena Sydänmetsä

Vietä viikonloppu maalaten idyllisessä
Kielosaarella! Kurssi soveltuu niin
aloittelijoille kuin pidempää maalausta
harrastaneille. Leirillä voi käyttää eri
tekniikoita mm. öljyvärimaalaus, akvarelli.

Kurssimaksu 25 €

Kurssi nro 1103412

Ilmoittautuminen Raah-opistolle ma 17.6. klo
15.00 mennessä.

Netissä <https://www.opistopalvelut.fi/raah/>
Puh. 040 135 6780, 040 135 6779

RAAHE-OPISTO
Lähtöpalkinto 2008

LASTEN TAIDELEIRI

Ma-ke 17.-19.6.2013 klo 13-16

Pyhäjoen Kielosaarella, Vanhatie 73
* yli 7-vuotiaille.

Ohjaaja Helena Sydänmetsä

Hinta: 25 € sisältää opetuksen ja materiaalit.
Maalaamista ja käsin tekemisen riemua eri tekniikoilla.

Omat eväät ja sään mukainen vaatetus.

Ilmoittautuminen Raah-opistolle ti 11.6. klo 15.00
mennessä.

Netissä <https://www.opistopalvelut.fi/raah/>
Puh. 040 135 6780, 040 135 6779

Löysimme Kielosaaren rannasta heikkokuntoisen pienen siilin, jota kävimme usean päivän ajan katsomassa ja antamassa sille nestettä. Kun siili virkkui, kannoimme sen turvaan metsään. -päiväkoti Kivitaskun väki

Lämpimän ilman takia pidettiin paljon levähdys- ja juomataukoja. Kuva Oravisjärveltä.

Kotiseutu tutuksi –pyörälenkki

Pyöräilyviikko huipentui sunnuntaina Pyhäjoella "Kotiseutu tutuksi" -pyöräilylenkkiin. Matkamittareihin tuli kilometrejä yli 23 + kotimatkat päälle 11 osallistujalle ja kahdelle vetäjälle. Samalla kun saimme liikuntaa, näimme jokirantamai-

semassa kesän puhkeamisen ja monia eri lintulajeja. Monelle tuli tutuksi myös oudompia teitä sekä Pirttikoskella sijaitseva Oravisjärvi. Pirttikosken koululla käytiin Maaseutunaisten keittämällä kahveilla ja lepuuteltiin takamuksia. Reissu onnistui

hienosti - yhtenä suurimpana syynä meitä hellinyt aurinkoinen ja lämmin sää. Keskipäällä tehdään sitten pitempi reissu, mutta samalla periaatteella - Kotiseutu tutuksi.

Pyörälenkille osallistujat

Kirjastossa tapahtuu

**PÄÄKIRJASTO AUKI
MA, TO KLO 11-16,
TI, KE, PE KLO 13-20**

**PIRTTIKOSKEN KIRJASTO
AUKI 1.6.-31.6. TIISTAISIN KLO 17-19,
SULJETTU 1.7.-11.8.
YPPÄRIN KIRJASTO SULJETTU 1.6.-11.8.
PARHALAHDEN KIRJASTO SULKEE OVENSA
KOKONAAN 1.6. ALKAEN**

**PARHALAHDEN KIRJASTOLLA
POISTOKIRJAMYynti SUORAAN HYLlySTÄ
LAUANTAINA 8.6. KLO 12-15**

**PARHALAHTISTEN TUTUSTUMISRETKI
PÄÄKIRJASTOON STARTTAA
PARHALAHDEN KIRJASTON PIHASTA
LAUANTAINA 8.6. KLO 15.
PERILLÄ KAHVIT JA OPASTUSKIERROS**

**POISTOKIRJAMYynti PÄÄKIRJASTOLLA
KESKIVIikkONA 3.7. KLO 16-20**

Tervetuloa!

**KEITTIÖREMONTTI
ON HELPPOA**

Hoidamme kaiken.
Pyydä ilmainen esittely

Osmo Pietarila
0400 387 188
www.omegakeittiot.fi

Kielosaaren siltaa tehtiin viime viikolla - pojat kehuivat, että oli lämmintä vettä.

Koulujen ruokailut viikolla 22		
MA	27.5.	Lihakeitto, leipä, leikkele, jogurtti
TI	28.5.	Silakkapihvi, muusi, salaatti, remu
KE	29.5.	Valkosipuliperunat, lihamureke, salaatti
TO	30.5.	Broilerikiusaus, salaatti
PE	31.5.	Hernekeitto, leipä, leikkele, ohukaiset, hillo
LA	1.6.	Jäätelö
Joka päivä leipä, ravintorasva ja ruokajuoma		

Hauskaa kesää!

Seurakunta tiedottaa

Kuollut:

Anja Eliisa Tirola Etelänkylästä 75 v 8 kk 3 pv

Kastettu:

Eetu Aleksis William Taskila, Vee-
ti Henrik Sarpola, Tatu Vertti
Ilmari Niemi

Jumalanpalvelus kirkossa su
27.5. klo 10. Lähetyskahvila ju-
malanpalveluksen jälkeen.

**Päiväkerhon kevätkirko ja
tulevien ekaluokkalaisten
koulutielle siunaaminen** kir-
kossa maanantaina 27.5. klo
18.30. Kahvi- ja mehutarjoilu
seurakuntatalolla. Tervetuloa!

Koululaisjumalanpalvelus
pe 31.5. klo 12.

Jumalanpalvelus ja HPE kir-
kossa su 2.6. klo 10.

Diakoniatoimisto suljettu
27.5.-31.5.2013.

**Nyt on aika varata hautojen
kesähoito ja -kastelu.**

**Kesähoito (sis. kukat ja kas-
telu) 60e ja pelkkä kastelu
30e.**

Yhteydenotot kirkkoherranvi-
rastoon p. 08-433119.

TULOSSA:

-Ilta läheisensä menettäneille
seurakuntatalolla ti 4.6. klo 18.
Marja-Liisa Matala Raahesta.

-Näkövammaisten kerho seu-
rakuntatalolla ke 12.6. klo 12.
Kalajoen näkövammaiset vie-
railee. Lisätiedot Mirja p. 050-
4929250.

Kouluikäiset:

-Sarpatisissa **toimintatiistai** 5.-
6. luokkalaisten **tiistaisin** klo
16.30-18.30.

-Yppäriin koululla tyttökerho
3-6 luokkalaisten **torstaisin**
kerho klo 16.30 - 18.

-Partiolippukunta Hanhikiven
kiertäjien toiminnasta tarkem-
min Kuulumiset lehden järjestö-
-palstalla.

Nuorisotyö:

**-Kahvit tarjotaan kaikille val-
mistuneille** Sarpatisissa pe 31.5.
lakkiaisjuhlaharjoitusten jälkeen
n. klo 18.45.

-Liity jäseneksi Facebookissa:
Pyhäjoen seurakunnan nuoret
Tiedustelut

Hannu p.0500766031 tai
hannu.louhimaa@evl.fi tai
facessa.

Kirkkoherranvirasto

**p. 433119 avoinna ma klo
8-12, ti 12-16 ja ke 11-14.**
Tarvittaessa voitte ottaa yhtey-
den papistoon: kirkkoherra Juk-
ka Malinen p.040-505 0016
tai seurakuntapastori Kai Juvila
p. 050-328 8107

**Seurakunta nyt myös faceboo-
kissa! Tykkää Pyhäjoen seura-
kunta -sivuista ja saa viikottain
tietoa seurakunnan tapahtu-
mista.**

Pyhäjoen seurakunnan kotisivut
löytyvät osoitteesta:
www.pyhajoenseurakunta.fi

Järjestöt toimivat

**Eläkeliiton Pyhäjoen yhdis-
tys ry.** Harmaahapsien kevät-
kauden päättäjaiset Yppäriässä,
Pörkantie 11, Seijalla ja Heikillä.
Nuotit mukaan. Tervetuloa.

Siivoustalkoot Merimajalla ti
4.6. klo 17.30. Mukaan hara-
vat, ikkunanpesutarpeet ym. ja
tietenkin iloista talkoomielä.
Tervetuloa suurella joukolla
mukaan!!

Ti 4.6. klo 12.00 tutustumis-
nen Ylimattilan Arboretumiin
Parhalahdella, Ylimattilantie
9. Mennään kimpakyydeillä,
sopikaa naapureiden kanssa.
Paikalla on puutarhan esittely
ja mahdollisuus ostaa kahvia,
arpoja ja kesäkuukia. Tervetuloa
joukolla mukaan!

**Partiolippukunta Hanhiki-
ven Kiertäjät ry.** Myötäpäi-
vien laskut lähetetty koteihin,
huomaa lpk:n uusi tilinumero.
Myötäpäivien varustelista jaosa
sähköisenä, ilm. mikäli jäit il-
man. Myötäpäivien infotilaisuus
ja paraatiharjoitukset tulossa
kesäkuun 1. viikolla. Walhal-
la leirin leirimaksun I ja II osa
maksuun viipymättä. Maksun
viestiksi Walhalla / lippukunta
/ leiriläisen nimi. Ensimmäinen
Walhallan leiriposti jaossa säh-
köisesti, jos jäit ilman viestiä,
ota yhteys 040-5496418/
Kaisa. Varsinainen leirikirje ja
varustelista tulossa koteihin ke-
säkuun 2. viikolla. Romumetallin
keräys Parmacon pihalla touko-
kuun loppuun, tuotto lippukun-

nan partiotoimintaan. Nyt siis-
timään turhat romut nurkista!

**Pohjois-Suomen Syöpäyh-
distys Pyhäjoen kerho.** Toi-
vonpäivä -tapahtuma K-Market
Eväskontin eteisessä tiistaina
4.6. Kello 10.00-18.00. Syö-
päyhdistyksen lipaskeräys,
herkkukorin arpajaiset, ym.

Pyhäjoen Ampujat ry. Met-
sästystrap-ammuntaa. Terve-
tuloa Pyhäjoen ampumaradalle
harjoittelemaan syksyn jahtei-
hin tai muuten vaan treena-
maan. Aloitamme to 6.6. klo
18 ja jatkamme koko kesän joka
torstai klo 18. 8.8. järjestämme
kilpailun joka päättää kauden.
Omat aseet, panokset, kuulok-
keet / tulpat. 1 kierros 3 €. 6.6.
harjoitukset klo 18.00. 13.6.
harjoitukset klo 18.00. 20.6.
harjoitukset klo 18.00. 27.6.
harjoitukset klo 18.00. 4.7.
harjoitukset klo 18.00. 11.7.
harjoitukset klo 18.00. 18.7.
harjoitukset klo 18.00. 25.7.
harjoitukset klo 18.00. 1.8.
harjoitukset klo 18.00. 8.8.
kilpailu klo 18.00. Lisätie-
toja Raimo Koski 0440159581
ja Jani Röning 0456526667.

Yppäriin Urheilijat. Merima-
jan siivoustalkoot tiistaina 4.
kesäkuuta klo 17.30. Siivousta
tarvitaan sekä sisällä, että ul-
kona. Mukaan omat haravat ja
luutut. Tervetuloa!

4H-seikkailuleiri

5-7.6 Tervossa yli 9-vuotiaille.

Luonto- ja seikkailuradat, kalastusta,
veneilyä ja muuta mukavaa puuhaa.

Hinta: 4H-jäsen 15 euroa ja ei jäsen 35 euroa.

(sis. ruokailut, majoittuminen ja ohjelman)

Ilmoittautumiset 4H-toimistoon 31.5 mennessä
044-3390220

Taimien vaihtopäivät

4H:lla 31.5 ja 3.6 klo 10-16.

Tuo tullessa, vie mennessä tai osta pienellä
rahalla.

Tervetuloa!

Meillä voit osallistua
pyhäjokisten
YLIOPPILAIDEN
ruusuadressiin!

Keräämme onnitteluja
keskiviikkoon 29.5. klo 16
saakka.
(käteinen raha, kiitos)

Pyhäjoen Hautauspalvelu
Vanhatie 31

VUOKRATAAN!

Paritalon puolikas 75m2 Pistotie 5a Anna-
lankankaalla 3mh,oh,k+kph+sauna. Juuri val-
mistunut kaunis asunto tästä luottettavalle
vuokralaiselle. Vuokra 650e/kk +vesi, sähkö ja
kaukolämpö. Yhteydenotot p. 044 3660022
Asta Nuorala

Lentokenttäyhteys
Pyhäjoki-Oulunsalo, alk 40 Eur
0600-300 09

Pyhäjoen Vanhustenkotiyhdistys ry

SÄÄNTÖMÄÄRÄINEN KEVÄTKOKOUS

pidetään maanantaina **10.5.2013 klo 14.00**
kerhuhuoneella.

Käsitellään sääntöjen 7 §:n kevätkokoukselle
määräämät asiat.

Tervetuloa!
Johtokunta

Yksityinen eläinlääkäri
KAJA UOTI
Etelänkyläntie 111,
Pyhäjoki
Puh. 040 588 0908

Päiväkerhoihin ilmoittautuminen on vielä käynnissä!

Päiväkerhoihin ilmoittau-
tuminen on vielä käynnissä!
Ilmoittautua voi vielä
ajalla 27.5.-31.5. Sarpatin
numeroon 050-4416095 tai
08-433183.

Sarpatin kerhoihin ote-
taan 3-5v lapsia. (3v. ker-
hoon lapsia jotka täyttä-
vät 3v. Vuoden 2013 loppuun
mennessä)

Parhalahden ja Yppä-
riin kerhoihin lapsia jotka
täyttävät 4v vuoden 2013

loppuun mennessä.
(HUOM! Yppäriin ker-
horyhmä on täysi). Jos ei
vielä tietoa syksystä, niin
elokuussa voi vielä ilmoit-
tuttaa.

PYHÄJOEN KUULUMISET

PÄÄTOIMITTAJAT

Sari Rintamäki
Arvo Helanti

TOIMITUS

Meri Pahkala
Elias Hirvikoski

ROOMA-LIITE

Sofia Pakkanen
Jemina Bäckman

<http://kuulumiset.pyhajoki.fi>
kuulumiset@pyhajoki.fi

Puh. 040 359 6166
Fax (08) 4390 282

Toimitus: 040 359 6166
Päätoimittaja: 040 359 6165
Taloussihteeri: 040 359 6160

Julkaisija: Pyhäjoki Data Oy
ISSN 0788-6071

**Seuraava lehti
(nro 22) ilmestyy**
>> lauantaina 01.06.2013

Aineisto toimitettava
>> tiistaina 28.05.2013
klo 17.00 mennessä

Painosmäärä
>> vko 21: 2010kpl
>> vko 22: 1810 kpl

Ilmoitushinnat (hintoihin lisätään alv 24%)

>> 0,40 €/pmm, toistohinta 0,35 €/pmm, minimikoko 35 pmm
>> puoli sivua: 120 € >> koko sivu: 180 €
>> järjestöpalsta: 50 €/vuosi

Ilmoitusehdot

Lehteen tarkoitettu aineisto on toimitettava vasemmalla olevan aikataulun mukaisesti. Aineiston voi
toimittaa myöhemminkin, mikäli siitä on toimituksen kanssa sovittu. Mikäli ilmoitusaineisto saapuu
myöhässä, eikä siitä ole ennalta sovittu, perimme kaksinkertaisen hinnan. Myös järjestöpalstalle tulevat
ilmoitukset pitää toimittaa ajoissa, myöhästyneestä aineistosta perimme 10 € lisämaksun. **Emme voi
taata myöhässä saapuneen aineiston ilmestymistä.** Emme vastaa puhelimitse tulleiden ilmoitusten
virheistä. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu
enintään maksetun määrän palauttamiseen. Muistutus virheellisestä ilmoituksesta on tehtävä seitse-
män vuorokauden kuluessa julkaisupäivästä.

Painopaikka: Suomalainen Lehtipaino Oy, Kajaani

Lehden jakelu: Raahelainen, ilmoitukset jakeluhäiriöistä puh. 010 - 665 5125 (Minna Lattunen)

ARINA Osuuskaupassa omistetaan ja jaetaan hyödyt yhdessä.

<p>Rainbow suomalainen BROILERIN OHUTLEIKE 430-500 g (13,69-11,78/kg) 589 ras.</p>	<p>Rainbow SUOMALAINEN MEETWURSTI 200 g (8,95/kg) 179 pkt</p>	<p>Valio Oltermanni VIIPALE-JUSTOT 300 g (13,30/kg) 399 rasia</p>
<p>Atria HIILLOS-MAKKARA 400 g (4,72/kg) 189 pkt</p>	<p>Flora MARGA-RIINIT 600 g (4,31/kg) 259 rasia</p>	<p>Arla Apetina SALAATTI-JUUSTOPALAT 200 g (10,95/kg) 219 rasia</p>
<p>Kylmäsen HAMPURILAINEN 100 g (5,90/kg) 059 kpl</p>	<p>Pulla-Pirtti PERUNA-RIESKASET 6 kpl 270 g (6,25/kg) 169 pss</p>	<p>Rainbow VALKOSIPULI- tai YRTTIVOIPATONGIT 2 kpl 350 g (4,51/kg) 158 pkt</p>

Sale

Pyhäjoki

Vanhatie 52 044 788 4955

Katso Salen tuote- ja hintatiedot osoitteesta: www.foodie.fm

ma-pe 7-21, la 7-18, su 12-18

sale.pyhajoki@sok.fi

Edullinen. Tuore. Helppo.

S-Pankki

TARJOUS

K P L U S S A -kortilla

K

MARKET

100

kpl

K P L U S S A

-22-47%

Etu K-Plussa-kortilla

ERÄ! JÄÄTELÖITÄ

54-162g,
raj. 10kpl/talous

6,17-18,18/kg,
ilman korttia **1,29-1,89kpl** (10,80-25,27/kg)

Voimassa 27.5-2.6.2013

Palvelemme:
ma-pe 8-21, la 8-21, su 12-21

K

MARKET

EVÄSKONTTI

Vanhatie 44, 86100 Pyhäjoki
Puh. 433 186
tuukka.lisko@k-market.com

KAUPPIAS HOITAA HOMMAN

www.k-market.com